

ENPRESAN EUSKARA TXERTATZEKO ESKULIBURUA

1. EUSKARAK LAN MUNDUA
BEREGANATZEAREN GARRANTZIAZ
2. EUSKARA PLANEN ZABALKUNDEA EUSKAL HERRIAN
3. EUSKARA ENPRESAN TXERTATZEKO ARRAZOIAK
4. NOLA TXERTATU EUSKARA ENPRESAN
5. NAFARROAKO GOBERNUAREN DIRULAGUNTZA
LANTOKI PRIBATUETAN EUSKARAREN
ERABILERA ETA PRESENTZIA SUSTATZEKO
6. BORTZIRIETAKO EUSKARA MANKOMUNITATEAK
ESKAINTZEN DUEN LAGUNTZA

1- EUSKARAK LAN MUNDUA BEREGANATZEAREN GARRANTZIAZ

- Euskararen erabilera, oro har, txikia da esparru sozio-ekonomikoan. Horregatik, hain zuzen ere, ezinbestekoa da lan mundura hedatzea. Izan ere, lan munduan ematen dute heldu askok beren denboraren zati handi bat. Areago, euskal hezkuntzari esker hein handi batean, gero eta gehiago dira euskal hiztunak, haur eta gazteak bereziki. Eskualde euskalduna da gurea, eta orain arte nahikoa erdalduna izan den eremua ere euskalduntzeko erronka daukagu. Zeregin horretan bidelagun izateko gonbidapena egin nahi dizuegu.
- Oso zabaldua dago lan mundua modu naturalean, esku-hartze planifikaturik gabe, euskaldunduko dela, baina kontrakoa gertatu ohi da: euskaraz ikasi duten langileen trebetasunek txarrera egingen dute erabilera ezaren poderioz. Izan ere, lantokietako hizkuntza nagusia gaztelania izan ohi da.
- Lan munduan eragin behar da beste esparru batzuetan (hezkuntzan, administrazioan, hedabideetan...) egindako lana finkatzeko. Horretarako, eragile guztien esku-hartzea eta elkarlana beharrezkoa dira: administrazioa, sindikatuak, enpresariak eta euskalgintza.
- Nafarroako mendialdeko euskara zerbitzuek ([Baztango Udala](#) | [Bortzirietako Euskara Mankomunitatea](#) | [Nafarroa Iparraldeko Euskara Mankomunitatea](#) | [Sakanako Mankomunitatea](#)) era guztietako enpresei proposatu nahi diete euskararen aldeko urratsak eman ditzatela. Bide horretan laguntzeko eskuliburu hau prestatu dute beren enpresan euskarari presentzia handiagoa eman nahi dioten horiei argibidea eta aholkua emateko.

2- EUSKARA PLANEN ZABALKUNDEA EUSKAL HERRIAN

- Lan mundua euskalduntzeko lehen urratsak duela hogeita hamar bat urte egin ziren, batik batik kooperatiben eskutik, eta duela 20 urtez geroztik dinamika hori azkartu egin da.
- 90eko hamarkadakoak dira lehendabiziko euskara planak: Elay, CAF, Arlan eta Ikerlan, esate baterako. Nafarroan ere badira bidea egin duten enpresak: Fagor-Ederlan Tafalla, Mapa Iruñea, Conservas Iturri, Bodegas Lezaun, besteak beste.
- Urtez urte gehituz joan dira haien jardunean euskara txertatu duten enpresak. Gainera, gaur egun bestelako enpresak ere badira.
- Horiek horrela, aholkularitza enpresak ere ugaltu egin dira:

Txakur 1
48005 Bilbo
94 4159512
www.aek.eus
ahize@aek.eus

Luzarra 10
48014 Deustu
94 4480000
www.artez.net
posta@artez.net

Zelai Haundi 3.
Osinalde industrialdea.
20170 Usurbil
943 363040
www.elhuyar.eus
elhuyar@elhuyar.eus

Uriburu 9
227 PK
20500 Arrasate
943 711847
www.emun.eus
emun@emun.eus

3- EUSKARA ENPRESAN TXERTATZEKO ARRAZOIAK

- **Merkatu berriak.** Haien produktuak euskaraz eskaintzen dituzten enpresak hurbilago daude bezeroarengandik, eta, alde horretatik, euskara merkatu berrietara iristeko balio lezake. Euskara merkatu berriak irekiko dituen faktorea da, beraz.
- **Hizkuntza-kudeaketa.** Beste gai eta egiteko asko sistematizaten diren bezala, hizkuntzen erabilera eta kudeaketa ere antolatzea eta sistematizatzea egokia da, eta euskara-plana da horretarako biderik eraginkorrena. Euskara-planaren bitartez errazagoa eta egingarriagoa da hizkuntzen erabilera ordenatzea eta enpresaren prozeduretan jasotzea.
- **Kalitatea.** Euskara, beste edozein hizkuntza bezala, lan mundurako baliagarria da; badira euskaraz lan egiten duten enpresa erreferentzial asko: CAF, Fagor, Irizar, Laboral Kutxa... Hizkuntzen kudeaketa egokia kalitatearen ezaugarria da (berrikuntza, enpresaren dinamikotasunaren adierazgarria...) eta kalitatearen parametroetan plus bat izan daiteke.
- **Elementu bereizgarria.** Merkatua gero eta globalizatua dagoen honetan, euskara elementu bereizgarri gisa erabil daiteke. Izan ere, kontuan hartu behar dugu enpresek gero eta gehiago behar dituztela besteetatik bereziko dituzten ezaugarriak. Enpresaren kudeaketan hizkuntzak eta hizkuntzen erabilera txertatzeak produktuari balio erantsi bat eman diezaioke, arreta pertsonalizatuagoa, hurbiltasun kulturala eta prestakuntza erakusten dituelako.
- **Kohesioa.** Euskara planek enpresa barruko kohesioa, giroa eta langileen gogobetetzea sustatzen dute eta, gainera, erabilera sustatzeko proiektu batean inplikatzeko diren langileak enpresaren proiektu batean inplikatzeko dira. Era berean, horrelako egitasmo baten bidez enpresak jakin dezake zeintzuk diren langileen nahiak eta kezkek.
- **Irudia.** Euskarari tratamendu egokia emateak, euskara enpresaren irudi korporatiboan txertatuta edukitzeak, eta euskararen erabilera sustatzeak, enpresaren irudia hobetzen laguntzen du, tokian bertan, baita merkatu eremu zabalagoetan ere. Hizkuntzen kudeaketa egokia enpresaren irudirako beste elementu positibo bat da.

3- EUSKARA ENPRESAN TXERTATZEKO ARRAZOIAK

- **Aitzindaritzea.** Gero eta bezero gehiagok jakinen dute euskara etorkizunean, eta, alde horretatik, enpresek aitzindariak izan behar dute.
- **Bat egitea.** Oro har euskal gizartearen jarrera ona da euskararekiko. Enpresak ere jarrera ona badu eta euskararen erabilera handitzeko urrats praktikoak ematen baditu, pertsonak hein batean enpresarekin identifikatuko dira.
- **Garapena.** Bere hizkuntza maila hobetzen duen langilea bere garapen profesionalean ere aurrerapausoa ematen ari da.
- **Komunikazioa.** Langile euskaldunek lantokian euskaraz egiteko aukera badute, erosoago sentituko dira, eta, alde horretatik, komunikazioak hobera egingen du. Gainera, langileen hizkuntz eskubideak bermatzen dira horrela.
- **Gizarte erantzukizuna.** Egungo enpresen erronketako bat da, kalitatearekin eta bikaintasunarekin oso lotuta, enpresa kokatua dagoeneko gizartearen garapenerako ardura erakustea, enpresaren arrakastan giltzarri izan daitekeelako. Hizkuntza, jakina, gizartearen ezaugarri garrantzitsuenetakoa da.

4- NOLA TXERTATU EUSKARA ENPRESAN

- Enpresa guztiek, edozein dela haien egoera soziolinguistikoa, euskararen erabilera sustatu dezakete bai idatzizko komunikazioan, bai ahozko komunikazioan.
- Hona euskaldundu daitezkeen atal batzuk:

Idatzizko komunikazioa

- Errotulazioa
- Papertegia eta zigiluak
- Web gunea
- Publizitatea
- Enpresaren esku liburua
- Segurtasun eta osasun mezuak
- Lan parteak
- Nominak eta kontratuak

Ahozko komunikazioa

- Telefonozko harrera
- Erantzungailuaren mezua
- Ahozko harreman informalak
- Ahozko harreman formalak

- Enpresak euskarari sarbidea modu planifikatu eta eraginkorrean emateko, erabilera plan bat garatzeko erabakia har lezake, horretarako aholkularitza enpresa bat kontratatuz. Plan-gintza horren baitan euskararen egoeraren gaineko diagnostia eginen luke, ondotik helburuak eta helburu horiek lortzeko ekintzak planteatuko lituzke eta, azkenik, inplementazioa eta ebaluazioa kontuan hartuko lituzke.

5- NAFARROAKO GOBERNUAREN DIRULAGUNTZA LANTOKI PRIBATUETAN EUSKARAREN ERABILERA ETA PRESENTZIA SUSTATZEKO

Euskararen erabilera lantoki pribatuetan sustatzeko dirulaguntza ematen du Nafarroako Gobernua. Euskarabideak egiten du deialdia eta urte hasieran argitaratzen da.

2023ko deialdia

Kopurua: **141.000 euro.**

MODALITATEAK

- 1. modalitatea:** Euskara Plana egitea 2023an. 25.000 euro.
- 2. modalitatea:** Euskara Planaren kudeaketa 2023an, aurretik egindako Euskara Planari lotua. 100.000 euro.
- 3. modalitatea:** ekintza edo jarduera zehatzak, Euskara Plan bati lotu gabe. 10.000 euro.
- 4. modalitatea:** Hauetara bideratutako inbertsioak. 6.000 euro.
 - Komunikazioaren teknologien esparruan euskara sustatzeko eta/edo zabaltzeko webguneak eta software-aplikazioak euskaraz sortzea.
 - Lehendik dauden webguneen eta aplikazioen bilakaera, aldaketak, hobekuntzak: zerbitzu, funtzionaltasun eta eduki berriak ematea; diseinua edo irisgarritasuna hobetzea, gailu mugikorretan erabiltzeko egokitzea.
 - Webguneak eta software-aplikazioak euskaratzeko lanak.

Aitzineko urteak: [2022ko ebazpena](#) | [2021eko ebazpena](#)

6- BORTZIRIETAKO EUSKARA MANKOMUNITATEAK ESKAITZEN DUEN LAGUNTZA

Enpresetako eragileei aholkularitza euskararen erabilera sustatzeko

Bortziritako Euskara Mankomunitateak aholkularitza eta laguntza eskaintzen die enpresetako langile eta zuzendaritzei euskararen erabilera sustatzeko.

Lantoki pribatuetan euskararen erabilera sustatzeko [Nafarroko Gobernuaren dirulaguntza](#): euskara mankomunitateak Bortziritako enpresei eskaera aurkezteko aholkularitza eta laguntza eskaintzen dizkie.

Itzulpen, zuzenketa eta aholkularitza zerbitzua

[Udalerrri Euskaldunen Mankomunitateak \(UEMA\)](#) eta Bortziritako Euskara Mankomunitateak itzulpen eta aholkularitza zerbitzua eskaintzen diete Bortziritako entitateei. Jendaurrean paratzeko testuak itzultzen dira. Ez dira webguneak itzultzen.

Eskaerak bideratzeko:

[Bortziritako Euskara Mankomunitatea](#)

Tel.: 948 634 125

e-posta: euskara@bortziriak.eus

Euskara ikasleentzako dirulaguntza

Bortziritako Euskara Mankomunitateak euskara ikasten ari diren herritarrei % 100eko dirulaguntza eskaintzen die. Dirulaguntza jasotzeko baldintzak eta informazio guztia [hemen](#).

UEMAren merkataritza egitasmoa

UEMAk merkataritzan ari diren horiei laguntzeko, itzulpen eta zuzenketa zerbitzuez gainera, eguneroko jardunean behar izaten den hainbat material eskaintzen du, faktura-ereduak, kartelak, egutegiak, eta abar.

Azkeneko urteotan [eskaintza](#) hori berrituz eta iragarriz joan da, gutun bidez, bisitak eginez edo bestelako komunikazio-ekintzen bitartez.

6- BORTZIRIETAKO EUSKARA MANKOMUNITATEAK ESKAITZEN DUEN LAGUNTZA

HIZKUNTZA-PAISAIA ETA INGURUNE DIGITALA EUSKARAZ PARATZEKO DIRULAGUNTZAK

Dirulaguntzak ematen zaizkie errotulazio elementuak, irudi korporatiboarekin zerikusia duten elementuak eta ingurune digitala osatzen duten elementuak euskaraz paratzen dituzten merkataritza eta ostalaritzako establezimenduei, elkarteei eta enpresei:

- **Errotuluak:** kanpoko eta establezimendu barruko errotulu finkoak, baldin eta jendaurreko gunean badaude. Ez dira diruz lagunduko izen propio, toponimo, akronimo eta abizenak baino adierazten ez dituzten errotulazio elementuak.
- **Irudi korporatiboko elementuak:** bisita-txartelak, identifikazio-zigilua, poltsak, kutxak...
- **Ingurune digitala:** webguneak, online dendak, APP-ak eta .eus domeinua.

Elementu horiek euskara hutsean egon beharko dira errotuluen kasuan. Bertze elementuei dagokienez, euskara hutsean edo bertze hizkuntza batzuetan egoten ahal izanen dira, betiere, euskarari lehentasuna ematen bazaio.

Diruz lagunduko direnak	Euskara hutsean	Euskaraz eta bertze hizkuntza batzuetan
Errotulazioa	%50 (500 € gehienez)	%0
Irudi korporatiboa	%50 (120 € gehienez)	%25 (60 € gehienez)
Ingurune digitala	%50 (350 € gehienez)	%50 (250 € gehienez)
.eus domeinua	%100 (30 € gehienez)	%100 (30 € gehienez)

Dirulaguntzaren oinarriak Bortzirietako Euskara Mankomunitateko webgunearen dirulaguntzen atalean daude: [Hizkuntza-paisaia eta ingurune digitala euskaratzeko dirulaguntza](#)

6- BORTZIRIETAKO EUSKARA MANKOMUNITATEAK ESKAITZEN DUEN LAGUNTZA

HERRIAN EROSI, EUSKARAZ EROSI EGITASMOA

Herrian erosi, euskaraz erosi egitasmoaren bidez Bortzirieta denden paisaia linguistikoa euskalduntzeko urratsak egin nahi dira. Egitasmo honen helburua da euskararen erabilera sustatzeko zerbitzua eskaintzea, eta euskararen ageriko erabilpena orokortzea..

“*Herrian erosi, euskaraz erosi*” eskualdeko kanpaina sustatzeko ematen den zerbitzua bi arlo nagusitan banatzen da: informazioa eskaintzea eta euskarriak prestatu eta banatzea.

Kanpaina honen barne banatzen den [materiala](#) Bortzirieta denden establezimendu komertzialetan:

1. Irekita/itxita kartelak.
2. Ordutegia jartzeko kartelak.
3. Kartel mutuak.
4. Merkealdia kartelak.
5. Pegatinak eta mahaigainekoak.
6. Janari dendetarako hiztegi irudidunak.

Establezimendu komertzialen batek inprimaki estandarrak nahiko balitu (fakturak, ordainagiriak, emate-agiriak eta abar) Uda-lean eskatu, eta doan helaraziko dizkiogu.

Aipatutako laguntza bide horietako edozeinen inguruko argibideak behar izanez gero, helbide eta telefono zenbaki hauek erabiltzen ahal dira:

[Bortzirieta denden Euskara Mankomunitatea](#)

Tel.: 948 634 125

e-posta: euskara@bortziriak.eus

Teknikaria: Urko Ikardo Enparan